

ДАСТУРДА ҳаёт акс этсин!

Маълумки, мактаб дарсликларида учраётган хатоликлар партиямиз эксперталари томонидан ўрганилиб, таҳлил қилинди.

Бу борада ҳал қилиниши лозим бўлган муаммолар талайгина. Бугунги кунда дарслик китобларини хатоларсиз, замон талабларига жавоб берадиган даражада нашр этишдек масъулиятли вазифани беками кўст уddaлаш биз учун сув билан ҳаводек зарур. Хўш, бундай вазифани амалга оширишнинг аниқ механизмлари қандай?

Дарслик чоп этилиши ТАҚСИМЛАНИШИ КОРРУПЦИЯГА ОЛИБ КЕЛИШИ МУМКИН

**Гулбахор
САЙҒАНИЕВА,
«Фарғона ҳақиқати,
«Ферғанская правда»
газеталари
бирлашган таҳририяти
бош мухаррири**

Албатта, дарсликлар илмий хусусиятга эга бўлиб, бундай китобларни чоп этиш жараёни мураккаб кечади. Шубҳасиз, ҳар бир дарслик бирор бадий асар каби бир-ирик ойдаёт чоп этиб юборса бўла-верадиган китоб эмас. Муаллифлар нашриётга топширгач, дарсликлар нашриётнинг ҳар бир фанга ихтиослашган эксперталари синичлаб кўриб чиши, илмий манбалар билан солиштириб ўрганиши, хулоса бериши шарт. Шундан келиб чиқиб, китобдаги камчиликларни эксперталар нафақат тўғрилаши, балки уни кайта таҳрир килиши мумкин. Айрим холларда эксперталар китобни чоп этиш мақсадга мувофиқ эмас, деб хулоса бериши ҳам эҳтимолдан холи эмас. Бу холатда дарсликни кайтадан ёзишига тўғри кела-ди. Хуллас, дарслик китобларни тайёрлаш ва чоп этишда асло шошма-шошарлика йўл кўйб бўлмайди.

Дарслик чоп этиш ишларига доир тажрибалар, илмий ёндашувлардан келиб чиқиб, камчилик ва муаммоларга еним топши ҳақида айрим хулоса ва таклифларни илгари сурish фойдадан холи бўлмайди.

Алвело, дарслик китобларни чоп этиш ваколатига факат «Ўқитувчи», «Ўзбекистон энциклопедияси» давлат-илмий нашриётлари эга бўлиши лозим. Шунингдек, ҳар бир номдаги дарслик нашриёти келиб тушган кундан бошлаб камидан тўрт ой ўтганидан сўнг чоп этилиши, бу китоблар Фанлар академиясининг тегиши илмий-технишири институтлари томонидан тасдиқланган бўлиши белгилаб кўйилса, хатоликларга олиб келадиган омиллар барҳам топади.

Бизнингча, дарсликларни нашр этиш ваколати турилтинаштиларга тасмимланиши амалиётда ўзини окламаганини вакт кўрсатди. Колаверса, «ТАҚСИМЛАШ» жараёнида коррупция холатлари юз бериши мумкинлигидан ҳам кўз юмиб бўлмайди.

Дарсликларда ёшларнинг билим олишига салбий таъсири килаётган хатоликлар юзасидан ўрганишлар олиб борган партиямиз мавжуд муаммоларни ҳал этиш борасида ҳам ташаббус кўрсатши, юкорида қайд этилган аниқ таклифларни янги дастурларида илгари сурисиб, амалий ишлар килиши мақсадга мувофиқидir.

Эътибордан четда қолган масала

Кўпчиликка аёнки, нафақат қишлоқ жойларда, балки шаҳарларда ҳам турли хил уй ҳайвонларини парвариш қилаётгандар оз эмас. Лекин барча фуқаролар уй ҳайвонларини тўғри парваришлаш, юқумли касалликларга қарши эмлаш ҳақида маълумотларга эга, деб бўлмайди.

Кўпинча ҳайвонлардан юқум касаллик белгилари сезилганидан кейнингна одамлар ҳаракатга тушшиб қолишиади. Афсуски, бунда кечикиш холатлари рўй беради.

Алвело, қорамол, тую, от, кўй-эчки, товук ва шунга ўхшаш гўсти ва сутидан истеъмол учун фойдаланиладиган ҳайвонлар рўйхати тўлиқ, аниқ шакллантирилиши, улар шаҳар ва туманлардаги ветеринария бўлимлари томонидан ўз муддатларида текширилиб, эмлаш ишлари олиб

борилиши зарур. Бу эса яна бир қатор муаммоларни ҳал этиш вазифасини олдимизга кўяди.

Хусусан, шу мақсадда бўйлардаги ветеринария бўйларидан моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, кадрлар тайёрлаш масаласига жиддий эътибор каратиш вақти келди.

Албатта, мамлакатимизда сўнгига уч йил ичиде ушбу соҳага эътибор кучайтирилиб, зарур шаҳриятлар яратилмоқда. Масаланинг моҳиятидан келиб чиқиб, мутасаддилар билан биргаликда

кенг жамоатчилик соҳа фаолиятини тизимили кўллаб-куватлаши, ижро интизомини мустаҳкамлашмиз зарур.

Шунингдек, уйда парвариш қилинадиган, гўштни истеъмол килиб бўйлайдиган жоноворлардан ит, мушук, улов сифатида фойдаланила-диган бошқа уй ҳайвонларининг ҳам тўғри ва тўлиқ хисоб дафтарлари бўлиши ҳамда идентификация килиниши зарур.

Кўпчилик иортдошларимиз уй ҳайвонларини саклаш ва парваришлаш коидаларига амал килмасдан ўзига ва бошқа инсонларга ҳам турли хил зиён етказаётган холатлар учраб турни хеч кимга сир эмас.

Шу билан бирга, олис яйловларда чорвачилик

билан шуғуланаётган, мамлакатимиз иқтисодиёти, озиқ-овқат таъминотига ўз улшини кўшайтган чорвадорлар турли хил ёввойи ҳайвонлардан чорва молларини асрashiда амалий ёрдам кўрса-тиш, бу борада тегишини назорат чорваларини кучайтириш мухим ўрин тутади.

Афсуски, инсон соғлиги билан узвий боғлиқ бўйлган мазкур масалалар партиямиз эътиборидан четда көлиб келмоқда. Бундай эътиборсизлик жойларда муаммолар кўпайшига олиб келади десак, янгилишмаймиз. Уй ҳайвонларини асрар ва парваришлашга доир конун хужжатлари икро-сини таъминлаш, бу борада маъмурий жавоб гарликка оид норматив-

**Муратбек БЕГЖАНОВ,
Ўзбекистон «Адолат»
СДП Шуманай туман
кенгаши раиси**

хуқуқий хужжатларни тақомиллаштириш, табиатимизда ёввойи ҳайвон турларининг кўпайши ёки камайиши, табиий бошқа сабабларга кўра янги турлар пайдо бўлиши жараёнида назоратни кучайтириш айни муддадор. Ушбу масалалар ҳам партиямизнинг дастурий вазифаларидан ўрин олади, деб ўйлаймиз.

Бугунги дунё тараққиёти, ҳар бир соҳани ривожлантириши асосида, айниқса, аниқ фанлар бўйича эришилган ютуқлар ётади, десак янги технологияларни яратиши ва улардан фойдаланиш, замонавий асбоб-ускуналар билан ишлаш инсондан чукур билим ва юнукмаларга эга бўлишни талаб этади.

**Руслан РЎЗИМОВ,
Ўзбекистон «Адолат»
СДП фаоли**

Лабораториясиз мактаблар...

Ўкувчилар мактаб партасидаёқ кимё, физика ва биология дарсларини яхши ўзлаштириши уларнинг келгусида етук мутахассис бўлиши учун пухта замин хизирлайди.

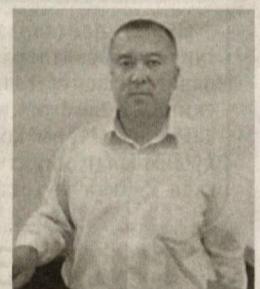
Шу боис улар ушбу фанлардан амалий тажрибалар асосида билим олиши, бунинг учун ҳар бир умумтальим мактабида кимё, физика ва биология лабораторияларини ташкил этиш лозим. Аммо бу борада ҳали қилинадиган ишлар талайгина. Шахар ва туманлар, қишлоқ жойларида ўкувчилардан «мактабинизда фан лабораторияси борми?», деб сўрасангиз, улар орасида «йўк», деб жавоб берувчилар кўпчиликни ташкил этади.

Таълим масканларидан замон талаблари даражасида фан лабораториялари фаолияти юритиши чукур билимга эга бўлган ёш олимлар, малакали мутахассислар етишиб чиқишига, юртимизда соҳалар юксак таракқиётни юртимаган.

Баъзан бирор бемор кишини энг замонавий тиббий ускуна ёрдамида кўридан ўтказгач, ускуна чиқарган таҳлил қозони шифокор тўғри ўқий олмабди, дейишганини ёшишиб коламиз. «Эссиз», дейизиз беихтиёр. Афсуски, бу бор гап.

Мамлакатимизни инновацион ривожлантириши мақсад килган Ўзбекистон «Адолат» СДП ўз янги дастурларида умумтальим мактабларини тўлиғича фан лабораториялари билан таъминлашга эришиш ташабусини ҳам илгари сурса, ушбу ташаббус кўпчилик томонидан кўллаб-куватланади, деб ишонамиз.

Муҳими, бундай сайды-харакатлар натижасида илм-фан юксак даражада ривожланади, айни пайтада хориждан кириб келаётган замонавий технологиялар, асбоб-ускуналар билан дармонларни келгусида узимизда ишлаб чиқариш шу тифайли миллиардлаб маглубаримизни тежаш имкониятига эга бўламиз.

**Зокир КЎЧҚОРОВ,
Ўрғанч шаҳар ДСЗНМ
бош врачи**

вирусли гепатит «А» касаллигига қарши бепул эмланади.

Маълумки, вирусли гепатит «А» вакцинаси импорт маҳсулот бўлиб, ҳозирда юртимизга факат чет мамлакатлардан олиб келинмоқда. Мамлакатимизда ушбу вакцини тайёрлашни йўлга кўйиш ҳам харажатларни тежаш имконини беради.

Мухтасар айтганда, вакцинарида юртимизда ишлаб чиқаришга эришиш соҳа ходимларидан додлар вазифаларидан бирор касалликни таъминлашга чархларни касалликка чалинмайдилар. Мазкур вакцина турни ҳам эмлаш «календарь режаси»га киритилмаганилиги айрим муаммоларни келитириб чиқармоқда. Хусусан, кам таъминланган оиласаларнинг фарзандлари, ногирон ҳамда

вирусли гепатит «А» касаллигига қарши бепул эмланади.

Маълумки, вирусли гепатит «А» вакцинаси импорт маҳсулот бўлиб, ҳозирда юртимизга факат чет мамлакатлардан олиб келинмоқда. Мамлакатимизда ушбу вакцини тайёрлашни йўлга кўйиш ҳам харажатларни тежаш имконини беради.

Мухтасар айтганда, вакцинарида юртимизда ишлаб чиқаришга эришиш соҳа ходимларидан додлар вазифаларидан бирор касалликни таъминлашга чархларни касалликка чалинмайдилар. Мазкур вакцина турни ҳам эмлаш «календарь режаси»га ўзгартишлар киритишга эҳтимёл бор.

Тиббиёт ходимлари Ўзбекистон «Адолат» СДП электоратида кўпчиликни ташкил этади. Демак, партиямиз янги дастурининг тиббиёт соҳасига додир кисмидаги юкорида тилга олинган додлар мавзулар ўрин олиши айни муддаодир.

Ҳайдовчи ва чипчали 2 сантиметр бўш жой қолса ҳам автобусга яна йўловчиларни олаверади. Бу холатдан бъазни кишинларнинг асаби таронглари. Чунки улар орасида кексалар, ногиронлиги бўйлган фуқаролар, ёш боласини етаклаган оналар, бемор инсонлар жам бўлиши мумкин. Ҳайдовчидан автобусга бунчалик кўй йўловчи чиқаршининг сабабини сўрасангиз, «бу хуқусий автобус, ёқмаса чиқман», дейди. Ахир автобус сигими ўз-зўйидаги катталашиб қолмайди-ку, уни «шишириб» бўлмас.

Бундай ҳайдовчилар ўз мулкими холагандай тасаррuf этаман, деб фуқароларга азияти етказиштаганини нахотки билишмайди?! Ўз мулкими эркин тасаррuf этиш бошқа, фуқароларга хизмат кўрсатиш учун шу мулкдан фойдаланишида коидаларга амал қилиш бошқа. Одатда, аксарият жамоат транспортларида йўловчи ташшиш мезонлари, йўловчи сигими аниқ кўрсатилган хужжат иловга сифатида илиш учун ўзларини хусусий автобуснинг эгалари килиб кўрсатадиган хайдовчилар бу оддий коидада амал қилимайдилар. Натижасини эса кўриб турибиз.

Фуқароларимиз манбаатини биринчи ўринга кўювчи, ҳар бир исда адолат мезонларига амал килувчи Ўзбекистон «Адолат» СДПнинг янги Сайловолди дастурнида шу маналага ҳам эътибор қаратилса, фуқаролар манбаати учун фойдалари ишларни

РАХБАР МАЪНВИЯТИ

Шарқ ва Фарб ўртасидаги уйгунлик, айни чоғда бир-биридан кескин фарқланувчи тафовутлар ҳақида бадиий адабиётда, мемуар асарлар ва бошқа ёзма манбаларда кўп ёзилган, хўб айтилган. Бу тафовутлар неча минг йилликлардан бери мавжуд бўлиб, уларни бугунги глобаллашув ва самарали ҳамкорлик шароитида ҳам яққол кўриш мумкин. Ҳар ким ўзига мақбул йўлдан юришига ҳақли, жамиятлар миллий тараққиёт ва юксалиш йўлини мустақил равишда белгилайди. Аммо жамият ва раиятни бошқаришида, миллий ривожланишга эришишда Шарқ учун ҳам, Фарб учун ҳам бирдек аҳамиятли талаблар борки, уларга асло бефарқ қараб бўлмайди. Соҳибқирон Амир Темурнинг "Тузуклар"и, Макиавелли, Конфуций каби алломаларнинг ноёб ўйтлари фикримизга далил бўла олади. Гап раҳбарлик масъулияти ва ўнинг маънавий қиёфаси ҳақида бормоқда.

Амалдор илми бўлсин...

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёевнинг нутқи ва маърусларида бу мавзуга алоҳида эътибор берилади. Бугунги дунё кечаги дунёнинг стихияни давоми эмас. Одамлар ҳам. Инсоният йигирма биринчи асрга нисбатан тинч, сокин йўл билан ўтди, аммо орадан кеч қанча ўтмай давлат-хамият-шахс муносабатларида, таъбир жоиз бўлса, инклибий ўзгаришлар юз берди. Дунё мамлакатларини ўргимичак тўридек қамраб олган молиявий танглик, жафошаш Африка ва хассос Европада юзага келган мурakkab ижтимоий вазият эндилика олам ва одамга, яқин ва узоқ келажакка, умуман, миллат тақдирни ва тафаккурига тамомила бошқача кўз билан қараш, вазиятини холис ва ҳақоний баҳолаш, вактида зарур чоралад қўшириш кераклигини ўқдирмоқда. Бугунги куннинг ижтимоий-мазнавий бўрчларидан бири шуки, давлат ва жамоат арабблари, сиёсатчонлар, депутатлар, сенаторлар, ваколатли вакиллар, шаҳар, туман, маҳала, қишлоқ, овул даражасидаги раҳбарларгacha – барча-барча ҳалк билан дилдан мулокот қилишга, уни тинглашга, муммалорини ҳал килишга, бунинг учун ҳалк ичада бўлишига, обини ерда мажхам туттишига давлат этилганлар. Бу ишни мамлакатимизда дунёнинг зийрак нигоҳ остида Президент Шавкат Мирзиёев бошлаб берди.

Бунга зарурат борими? Бор эди, албатта. Собиқ иттифоқ пайтида ҳалкномидан, ўнинг оддий ҳаётини ўтиёжларига кулоқ тутмай тириб ҳам галиришдек номақбул таомил бор эди. Тўйда қўлига қадаҳ ушлаган иши ҳеч иккимизни, келин-кўёвни вилоят ёки туман ҳалқомидан кутларди. Сайловчилари билан бир марта бўлсин учрашмаган депутат, иш вактини хонада, мажлисда ўтказадиган раҳбарлар ҳалқомидан гапирадар эдилар.

Бугун дунё ва инсон манзаралари тамомила бошқача тусга кирди. Йўк, бу – дунё тескари айланмокда, одамлар бошқа бир қиёфага кириб олдилар, деганин эмас, ҳаммаси ўз ўзинида турибди. Аммо эндилика дунё ҳам, одамлар ҳам ўйғониш, ўзликни идроқ этиши фаслида яшамоқдалар. Раҳбар айдими, тўғри, у ҳамма нарсани билади деб сўзсиз итоат этиши, ахлокадолатга зид кирдикорларига ҳам кўз юмиш замони ўтди. Шунчаликка бориб етган эдикки, бирор жойга раҳбар тайинлансан ва у ишни одоб билан бошласа, сўйиниса, беларда ибораларни тилга олмаса, "Жуда кўлтурний" экан, узоққа бормаса керак", деганга ўхшаш шивир-шивиirlар бошланар эди.

Жамият дунёни неча минг йиллардан бери бало-қозолардан араб келадиган улуғ ва мъубадар фазилат – маслаҳат, кенгаш, фикр алмашиш, бир-бирини тинглаш, ҳурмат-этиром мақомига қайтмоқда. Инсон учун бу мақомнинг аҳамияти буюк иктиро, космик парвоз каби мухим. Бундай шароитда раҳбарлик усуллари эскича қолиши, "Кани, қўллингни кўтар" деса, тушунса-то тушумаса, хўб деб турасириш мумкин эмас энди. Чунки, раҳбар хузурига келиб, фикрини дангал айтидиган, чала-чулла қабул килинаётган карорларга кўшилмайдиган кишиларнинг, балки ҳаммасида эмас-дири, аммо матлум қисмидаги бугунги куннинг тоза нафаси, маънавий куончаклиги бўлиши аниқ. Бундай нафас билан яшайтган одамлар, айниқса, ёшлар оқни қорадан, тўғуни нотўғридан фарқлай оладилар. Уларда кузатувчаник, сезгирик, фидойлик хислатлари бошқарлаша нисбатан кучлироқ бўлади. Журъатлари ҳам шундай. Мажлисларда муммалорини масалаларни кўтариб қолишади, баҳсга киришишади. Ишдаги камчиликларнинг

рибали раҳбар ҳам ўз билими, тажриба ва маҳоратини муттасил ошириб бориши, дунёда кечатган ижтимоий-сиёсий жараёнлардан яхши ҳабардор бўлиши зарурлигини англатмоқда.

Яхши раҳбар, энг аввало, ишлаб чиқаришга илгор технологияларни кенг жалб этади, махсулот турларини кўпайтиради, янги ишчи ўрнлари яратади. Бундан-да мухими, ўзига нисбатан бошқаларнинг ишончини қозонишга ва бу ишончини сунистемол килмасликка ҳаракат қиласи. Атрофида нияти пок, тадбиркор ва журъатли, кўзи тўк одамлар бўлишига ёршиади.

"Хар бир масалани маърифат асосида чукур ўйлаб, ҳалқка хурмат билан, тақрор ва тақрор айтиман, одамлар фикрини инобатга олиб, факат қонун ва адолат мезонига таянган ҳолда ҳал этсак,

хаспўшланишига, кўзбўямачиликка, кўшиб ёзишига токат қилишмайди. Ўкувли раҳбар бундай кишиларни тоқат билан тинглади, таклифларидан эл-юрт манфаатлари йўлида тўғри фойдаланади. Укувсиз, факат ўзининг фикрини ўтказишига ўрганган раҳбар эса бундайларни останадан қайтаради, оғзини очишига изн бермайди, эшитмайди, бу ҳам етмаганидек, номонотлиқица чиқаради, рўйхатлардан ўчиради.

Шундай раҳбарлардан бирининг хоҳиши билан курилган кўпrik қанча яшаганидан ҳабардорман. Қишлоқ, кексалари раҳбар таъланган жой баҳорда тўлиб-тошиб келадиган сел йўли эканини, кўпrik ердан камидан бир-бир ярим сархин баланд қилиб курилиши лозимигини қанча уқдиришмасин, у ўз билганидан қайтади. Пастқам кўпrik шоша-пиши битказилди ва... баҳорги биринчи ёмғирдаёд кучли сел оқимига дош беради. Бундай мисолларни хоҳлаганча кептириш мумкин.

Албатта, ҳамма ҳам тўғри ва бир ўйсина фикрламайди. Кимдир зарур гапни қиска баёб қиласи, кимдир шахсий манфаатини кўзлаб, ялготланади, мактобни кейлиштиради, ҳар айтган сўзингиз ноёб хикматлигини исботлайди, аслида эса ўзи учун бир нима ундириш илинжиди бўлади. Ниятига ёршиша, бу дунёдаги энг зўр раҳбар – сиззиз, эришмаса – энг расво ҳам сиззиз.

Раҳбар жамоадаги ҳар бир ходимнинг ижобий ва салбий хислатларини яхши билиши, шунга қараб иш тутиши зарурлиги пандономаларда алоҳида қайд этилган. Шундай туллак ходимлар борки, улар раҳбариятдан топширик, олсаларгина, ишга киришишади, "Хўжайн, мана, топширигингизни бахарига кўйдик, хурсандмисиз", деб хисобот берини ўрнига кўйишиади.

Яна бир тоифа одамлар кўлларини соўзук сўфра тўйишидай, ўзимо кўрар, яхши таъланади, мактобни кейлиштиради, ҳар айтган сўзингизни бахарига кўйдик, хурсандмисиз", деб хисобот берини ўрнига кўйишиади.

Раҳбар жуъатли, ташаббускор ходимларни рабблантариб туриши лозим.

Шахсий ташаббуси ёки ишбилирмонлиги боис, бирор мусаммонинг ҳал бўлишига ҳисса кўшган, ишлаб чиқарыша жаҳарига бирор янгилини жорий эттан ходим, албатта, эътироф этилиши керак.

Раҳбар жамоа аъзоларининг билими, тажрибаси, фикрларни келиштиради, талаб ва эътиёжи, ойлавий шароити ва ҳатто соглиғидан ҳам ҳабардор бўлиши зарур. Шундай бўлса меҳнат жамоасида ўзаро ишонч, ҳурмат-эътибор, меҳр-оқибат мухити юзага келади. Бундай мухит бор жойда, шубҳасиз, мудафакият ҳам бўлади.

Раҳбар жамоа аъзоларининг билими, тажрибаси, фикрларни келиштиради, талаб ва эътиёжи, ойлавий шароити ва ҳатто соглиғидан ҳам ҳабардор бўлиши зарур. Шундай бўлса меҳнат жамоасида ўзаро ишонч, ҳурмат-эътибор, меҳр-оқибат мухити юзага келади. Бундай мухит бор жойда, шубҳасиз, мудафакият ҳам бўлади.

Раҳбар учун зарур бўлган яна бир фазилат шуки, у меҳнат жамоаси аъзоларининг нечоғи ачиқ бўлмасин, танқидий мuloхazalardan эътибор билан тинглаши, ташабbuslariни сўндиришмаслиги керак. Баъзи жамоаларда ўз-ўзидан шаклланни кўрган номақбул бир "анъана" мавжуд. У ҳам бўлса, ийифлишларда факат маълум одамларгина сўзга чиқади, улар қандай масала мухомма атилаётганидан қатни назар, деярли бир хилда фикрлашади. Тажриба шундан далолат беради, кўп холларда энг мухит тақлифлар оддий ходимлардан чиқади.

Раҳбар учун зарур бўлган яна бир фазилат шуки, у меҳнат жамоаси аъзоларининг нечоғи ачиқ бўлмасин, танқидий мuloхazalardan эътибор билан тинглаши, ташабbuslariни сўндиришмаслиги керак. Баъзи жамоаларда ўз-ўзидан шаклланни кўрган номақбул бир "анъана" мавжуд. У ҳам бўлса, ийифлишларда факат маълум одамларгина сўзга чиқади, улар қандай масала мухомма атилаётганидан қатни назар, деярли бир хилда фикрлашади. Тажриба шундан далолат беради, кўп холларда энг мухит тақлифлар оддий ходимлардан чиқади.

Раҳбар учун зарур бўлган яна бир фазилат шуки, у меҳнат жамоаси аъзоларининг нечоғи ачиқ бўлмасин, танқидий мuloхazalardan эътибор билан тинглаши, ташабbuslariни сўндиришмаслиги керак. Баъзи жамоаларда ўз-ўзидан шаклланни кўрган номақбул бир "анъана" мавжуд. У ҳам бўлса, ийифлишларда факат маълум одамларгина сўзга чиқади, улар қандай масала мухомма атилаётганидан қатни назар, деярли бир хилда фикрлашади. Тажриба шундан далолат беради, кўп холларда энг мухит тақлифлар оддий ходимлардан чиқади.

Раҳбар учун зарур бўлган яна бир фазилат шуки, у меҳнат жамоаси аъзоларининг нечоғи ачиқ бўлмасин, танқидий мuloхazalardan эътибор билан тинглаши, ташабbuslariни сўндиришмаслиги керак. Баъзи жамоаларда ўз-ўзидан шаклланни кўрган номақбул бир "анъана" мавжуд. У ҳам бўлса, ийифлишларда факат маълум одамларгина сўзга чиқади, улар қандай масала мухомма атилаётганидан қатни назар, деярли бир хилда фикрлашади. Тажриба шундан далолат беради, кўп холларда энг мухит тақлифлар оддий ходимлардан чиқади.

Раҳбар учун зарур бўлган яна бир фазилат шуки, у меҳнат жамоаси аъзоларининг нечоғи ачиқ бўлмасин, танқидий мuloхazalardan эътибор билан тинглаши, ташабbuslariни сўндиришмаслиги керак. Баъзи жамоаларда ўз-ўзидан шаклланни кўрган номақбул бир "анъана" мавжуд. У ҳам бўлса, ийифлишларда факат маълум одамларгина сўзга чиқади, улар қандай масала мухомма атилаётганидан қатни назар, деярли бир хилда фикрлашади. Тажриба шундан далолат беради, кўп холларда энг мухит тақлифлар оддий ходимлардан чиқади.

Раҳбар учун зарур бўлган яна бир фазилат шуки, у меҳнат жамоаси аъзоларининг нечоғи ачиқ бўлмасин, танқидий мuloхazalardan эътибор билан тинглаши, ташабbuslariни сўндиришмаслиги керак. Баъзи жамоаларда ўз-ўзидан шаклланни кўрган номақбул бир "анъана" мавжуд. У ҳам бўлса, ийифлишларда факат маълум одамларгина сўзга чиқади, улар қандай масала мухомма атилаётганидан қатни назар, деярли бир хилда фикрлашади. Тажриба шундан далолат беради, кўп холларда энг мухит тақлифлар оддий ходимлардан чиқади.

Раҳбар учун зарур бўлган яна бир фазилат шуки, у меҳнат жамоаси аъзоларининг нечоғи ачиқ бўлмасин, танқидий мuloхazalardan эътибор билан тинглаши, ташабbuslariни сўндиришмаслиги керак. Баъзи жамоаларда ўз-ўзидан шаклланни кўрган номақбул бир "анъана" мавжуд. У ҳам бўлса, ийифлишларда факат маълум одамларгина сўзга чиқади, улар қандай масала мухомма атилаётганидан қатни назар, деярли бир хилда фикрлашади. Тажриба шундан далолат беради, кўп холларда энг мухит тақлифлар оддий ходимлардан чиқади.

Раҳбар учун зарур бўлган яна бир фазилат шуки, у меҳнат жамоаси аъзоларининг нечоғи ачиқ бўлмасин, танқидий мuloхazalardan эътибор билан тинглаши, ташабbuslariни сўндиришмаслиги керак. Баъзи жамоаларда ўз-ўзидан шаклланни кўрган номақбул бир "анъана" мавжуд. У ҳам бўлса, ийифлишларда факат маълум одамларгина сўзга чиқади, улар қандай масала мухомма атилаётганидан қатни назар, деярли бир хилда фикрлашади. Тажриба шундан далолат беради, кўп холларда энг мухит тақлифлар оддий ходимлардан чиқади.

Раҳбар учун зарур бўлган яна бир фазилат шуки, у меҳнат жамоаси аъзоларининг нечоғи ачиқ бўлмасин, танқидий мuloхazalardan эътибор билан тинглаши, ташабbuslariни сўндиришмаслиги керак. Баъзи жамоаларда ўз-ўзидан шаклланни кўрган номақбул бир "анъана" мавжуд. У ҳам бўлса, ийифлишларда факат маълум одамларгина сўзга чиқади, улар қандай масала мухомма атилаётганидан қатни назар, деярли бир хилда фикрлашади. Тажриба шундан далолат беради, кўп холларда энг мухит тақлифлар оддий ходимлардан чиқади.

Раҳбар учун зарур бўлган яна бир фазилат шуки, у меҳнат жамоаси аъзоларининг нечоғи ачиқ бўлмасин, танқидий мuloхazalardan эътибор билан тинглаши, ташабbuslariни сўндиришмаслиги керак. Баъзи жамоаларда ўз-ўзидан шакл

Ўзим ҳуқуқшуносман. Самарқанд давлат университетининг ҳуқуқшунослик факультетини тамомлаганман. Ҳуқуқшунос бўла туриб уч йилдан бўён Фуқаролик ишлари бўйича Қарши шаҳар тумандараро судининг судьиси (собиқ) А.И.Мирходжаевнинг ноқонуний хатти-ҳаракатларидан азиат чекиб юрибман.

“Нега мулкимдан маҳрум бўлдим?..”

Сўзимни қисқароқ қўлсан, 2013 йилнинг 3 июнида Қарши шаҳар 1-сонли давлат нотариал идораси нотариуси Г.Худойкулов томонидан 2001 йилнинг 24 январида реестрда 3-242-рақам билан қайд этилиб, тасдиқланган васиятномага асосан 2002 йил 15 сентябрда вафот этган мархум Базар Уруновнинг васиятномасида кўрсатилган мулк Қарши шаҳар Арслонов кўчаси 6-йода яшовчи Мансур Базаровга (яъни мархумнинг набираси) ўтказилган.

Ушбу ҳолат Қарши шаҳар хўжалик ҳисобидаги Ер тузиш ва кўчмас мулк кадастр хизмати томонидан 2013 йил 4 июнда берилган 2246-сонли маълумотнома билан ўз тасдиқини топган.

Мансур Базаров уйга эгалик ҳуқукини кўлга киритгач, уни менга сотди. Мен билан Мансур Базаров ўтасида нотариал тартибида расмийлаштирилган 2013 йил 5 июндаги шартнома ўз агаси олди-сотди қилинаётган мазкур ўй-жойининг бир қисми бошқа шахса сотилганини ёхуд сотилиши тақиқланмаганини, ҳада қилинмаганини, айрбошланмаганини ёки қарз эвазига берилмаганини, гаровга кўйилмаганини, мазкур ўй-жойини бир қисми юзасидан хеч бир низо ва тақиқлар ўйлуги тасдиқлаб кўйилган.

Уйни сотиб олгандан сўнг, уни таъминалаб, чиройли ҳолатга келтириб, яшай бошладим. 2013 йил 19 ноябреда реестрда 11143-рақам билан қайд этиб, тасдиқланган ўзаро олди-сотди шартномасига асосан ўй-жойни фуқаро Ҳидировга сотганини тақиқлангандар.

Шу ўринда бир ҳақиқатни айтиб ўтишим керакки, мазкур ўйни мен Мансур Базаровдан сотиб олайтган вақтимда ҳозир иша даъвогар сифатида иштирок этाटган отаси Жўра Базаров ҳам иштирок этган. Уйни сотиб қўйилмаганини ўтишига тақиқлангандар.

Бирор кейинчалик, яъни орадан тўрт йил ўтиб, отаси Жўра Базаров ва Мансур Базаров ўйни қайтариб олиш пайига тушиди. Шу мақсадда Жўра Базаров ушбу турар жойининг бир қисмига оид, мен билан Мансур Базаров ўтасида тузилган шартномани бекор қилишини сўраб Фуқаролик ишлари бўйича Қарши шаҳар судига мурожаат килди.

Давлат ва фуқаролар манфаатидан ўз манфаатини устун қўйдиган (собиқ) судья А.И.Мирходжаев даъвогар Жўра Базаровнинг жавобгарлар Мансур Базаров ҳамда Қарши шаҳар 1-сон давлат нотариаси нисбатан ворислик ҳуқуқ тўғрисидаги гувоҳномани ҳақиқий эмас, деб топиш ҳақиқати даъвосини қаноатлантириди.

Мен ўйни сотиб олган ва уна таъмилашга кетган қанчадан-қанча пулларидан айрладиган бўлдим. Ҳ.Хидиров эса менга нисбатан ўй-жой учун тўлган пулни қайtarib олиш учун Фуқаролик ишлари бўйича судга мурожаат килди. Мазкур фуқаролик иши Қашқадарё вилоятсида томонидан 2018 йил 17 декабрда кўриб чиқилиб, мендан Ҳ.Хидировга Фойдасига 216 миллион 814 минг сўм, давлат фойдасига 8 миллион 672 560 сўм давлат божи үндириш белгиланди.

Мен суддан чакирав қозози олмадим. Демакки, судда қатнашмадим. Суд эса сиртдан менинг эътирозим, тўлланган ҳужжатларимиз сарор чиқарди. Мазкур фуқаролик иши Қашқадарё вилоятсида томонидан 83 миллион 421 минг 500 сўм үндириш белгиланди. Ушу суднинг 2019 йил 24 апрелдаги қўшимча ҳал қилюв қарорига асосан даъвогар Ҳ.Хидиров давлат фойдасига 5 миллион 493 минг 200 сўм тўлайдиган бўлди...

Маълумки, амалдаги қонунчилиги талаби бўйича даъво муддати 3 йил. Бирор Ж.Базаровнинг даъво аризаси тўрт йилдан сўнг берилмоқда. А.И.Мирходжаев эса юқоридаги моддани билиб туриб, ишни кўриб чиқсан ва ноқонуний ҳукм чиқарган. Айнан биринчи инстанция судида ўйлар кўйилган хато туфайли якин уч йилдан бўён судма-суд овора бўлиб юрибман. Бир сўз билан айтганда, ана шу хато туфайли ўз мулкимдан маҳрум бўлиб қўлдим.

Хурматли “Адолат” газетаси ходимлари! Сизлардан илтимос, менинг ҳуқуқларимни ҳимоя қилишда ва адолат карор топишида ёрдам берсангизлар.

Отабек САЙДОВ,
Қарши шаҳри

ТАҲРИРИЯТДАН: Биз бу ўринда кимнидир ҳақ ёки ноҳақ дейиш фикридан йироқмиз. Ғақат фуқаролар жуда оддий ҳолатларда ҳам овора бўлишидаги, саволларига мутасадди идоралардан ўз вақтида жавоб олмаётгандан уларнинг турли юқори ташкилотлар ёки таҳририятларга мурожаат қилишига сабаб бўлаётганини эслатиб қўймоқчимиз, холос. Яна бир гап. Биз юқорида эълон қилинган мактубни қисқартиришлар билан чон этдик. Аризанинг тўлиғи матни ва унга иловга қилинган ҳужжатларни тегиши идоралар эътиборига ҳавола этамиз. Умид қиласизки, таҳририят аралашувидан сўнг бу чигал масала адолатли ечим топади.

